

Latvijas Būvinženieru savienības Tehniskā komisija (LBS TK)
Skaidrojumi par LBN atsevišķu ugunsdrošības prasību pielietošanu būvniecības praksē

Nr. p.k.	LBN punkts un prasība	Problēmas un jautājumi	Skaidrojums pielietošanai praksē
1.(14.)	<u>LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība” 3.1. apakšnodaļas prasības</u>	<p>1) Vai veicot savstarpēji savienotu esošu ēku (būvju ar dažādiem kadastra apzīmējumiem) pārbūvi vai veicot piebūvi esošai būvei (piebūvējot jaunu apjomu, kuram piešķirts savs kadastra apzīmējums), kas atrodas vienā zemes gabalā un būvju apbūves laukums ir lielāks par LBN 201-15 pielikuma 3.tabulā norādītajiem ugunsdrošības nodalījuma maksimāli pieļaujamiem lielumiem, jāparedz ugunsdrošas sienas izbūve?</p> <p>2) Vai katru no būvēm, kas atrodas vienā zemes gabalā un kurām ir dažādi kadastra apzīmējumi var veidot kā atsevišķu ugunsdrošības nodalījumu, starp būvēm izbūvējot nodalījuma norobežojošo konstrukciju nevis ugunsdrošo sienu?</p>	<p>[1] Būvei, piebūvējot jaunu būves daļu, kas atradīsies vienā zemes gabalā ar būvi, un kurai kopējais apbūves laukums (ar piebūvējamo daļu) pārsniedz LBN 201-15 pielikuma 3.tabulā norādīto ugunsdrošības nodalījuma maksimāli pieļaujamo platību, izbūvē ugunsdrošības nodalījuma norobežojošo konstrukciju, neatkarīgi no būvju daļu kadastra numuriem.</p> <p>[2] Ugunsdrošības nodalījuma norobežojošās būvkonstrukcijas atbilst prasībām, kas izvirzītas ugunsdrošības nodalījumam ar augstāko ugunsnoturības pakāpi.</p>
2.(15.)	<u>LBN 201-15, 6.nodaļas “Būves dūmaizsardzība” prasības dūmu izvadei un LBN izpildei piemērojamo standartu palietošana</u>	<p>Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka nacionālajai standartizācijas institūcijai saistībā ar šiem noteikumiem izstrādājamo, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.</p> <p>Nacionālā standartizācijas institūcija publicē tīmekļvietnē www.lvs.lv to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro Latvijas būvnormatīva LBN 201-15 izpildei.</p>	<p>[1] Noteikumos par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" 3.p. norādīts, ka "<i>Nacionālā standartizācijas institūcija publicē tīmekļvietnē www.lvs.lv to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro Latvijas būvnormatīva LBN 201-15 izpildei.</i>"</p> <p>[2] Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija izdod "Piemērojamo standartu saraksts Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumu Nr.333 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" prasību izpildei", kas publicēts Latvijas valsts standarts tīmekļvietnē www.lvs.lv, un kurā norādīti piemērojamie standarti dūmu izvades projektēšanai</p> <p>[3] Gadījuma, ja dūmu un karstuma izvadei jumta (vai savietotā jumta) konstrukcijās paredz dūmu lūkas, tos uzskatā kā dūmu un karstuma kontroles sistēmu. Lai ierobežotu dūmu izplatīšanos, aizsargājamās telpās sadala dūmu zonas ar dūmu barjerām. Risinājumus paredz atbilstoši LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība” un tā prasību izpildei piemērojamo standartu norādēm, tajā skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - LVS EN 12101-1 “Dūmu un karstuma kontroles sistēmas - 1.daļa: Dūmu barjeru specifikācija”; - LVS EN 12101-2 “Dūmu un karstuma kontroles sistēmas. 2.daļa: Dabiska dūmu un karstuma ventilācija”; - LVS CEN/TR 12101-5 “Dūmu un karstuma kontroles sistēmas. 5.daļa: Norādījumi par funkcionālajiem ieteikumiem un aprēķinu metodēm attiecībā uz dūmu un karstuma izvades sistēmām”;

			- LVS EN 12101-10 "Dūmu un karstuma kontroles sistēmas. 10.daļa: Enerģijas apgāde".
3.(16.)	<p><u>LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" pielikuma 1.tabulā 4.rinda</u> LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" pielikuma 1.tabulā 4.rinda normēta ugunsizturība kāpņu laukumiem, sijām, laidiem un pakāpieniem evakuācijas ceļā U1 un U2 ugunsnoturības pakāpes ēkās.</p>	LBN 201-15 101.p. atļauj izmantot evakuācijai gan kāpņu telpās, gan atklātās iekšējās kāpnes, gan atklātās ārējās kāpnes.	<p>[1] LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" pielikuma 1.tabulā 4.rinda normēta ugunsizturība kāpņu laukumiem, sijām, laidiem un pakāpieniem evakuācijas ceļā U1 un U2 ugunsnoturības pakāpes ēkas.</p> <p>[2] LBN 201-15 101.p. atļauj izmantot evakuācijai gan kāpņu telpās, gan atklātās iekšējās kāpnes, gan atklātās ārējās kāpnes.</p> <p>[3] LBN 201-15 140.p. noteiktas prasības aizsardzībai U1 un U2 ugunsnoturības pakāpes ēkās - ailām (kas vērstas pret ārējām evakuācijas kāpnēm, kuras paredzētas kā evakuācijas izeja no būves stāviem, kā arī ārējo norobežojošo konstrukciju ugunsizturībai) aizpildījumiem divu metru attālumā no kāpnēm nepieciešama ugunsizturība vismaz EI-30.</p> <p>[4] Ārsien fragmentiem 2,0 m attālumā, kurās iebūvēti ugunsdrošie ailu aizpildījumi atbilstoši LBN 201-15 140.p. prasībām, arī jānodrošina ugunsizturība vismaz EI 30.</p> <p>[5] Ievērojot LBN 201-15 140.p. noteiktas prasības ailu aizsardzībai ar ugunsdrošām būvkonstrukcijām, prasības par ugunsizturību kāpņu laukumiem, sijām, laidiem un pakāpieniem nepiemēro atklātām ārējām evakuācijas kāpnēm.</p> <p>[6] LBS TK ņem vērā, ka attiecīgie grozījumi par šo prasību jau sagatavoti, iesniegti Ekonomikas Ministrijā un iekļauti LBN 201-15 grozījumu redakcijā (2021.g.).</p>
4. (17.)	<p><u>LBN 211-15 "Dzīvojamās ēkas" 61.p. prasības par kāpņu telpu un liftu šahtu izbūvi ēkās ar diviem un vairāk pazemes stāviem</u> 61. Ja daudzdzīvokļu ēkai ir divi (vai vairāk) pazemes stāvi, evakuācijas izejas no tiem paredz caur ugunsdrošības priekštelpām uz atsevišķām kāpņu telpām, kuras nav saistītas ar ēkas virszemes stāvu kāpņu telpām. Ja šādos pazemes stāvos paredz liftus, to šahtas projektē atsevišķi no ēkas virszemes stāvu liftu šahtām. Ieejas liftos paredz caur ugunsdrošības priekštelpām.</p>	Nav vienādas izpratnes par šo punktu – vai kāpņu telpai/liftu šahtai jābūt citā projekcijā ar augšējiem stāviem vai pietiek ar ugunsdrošo atdalīšanu +0,000 līmenī.	<p>[1] Prasības tehniskā būtība – novērst kāpņu telpas un liftu šahtas piedūmošanu.</p> <p>[2] EM sagatavotā grozījumus, kas paredz atcelt LBN 211-15, un vispārīgas prasības dzīvojamajam ēkām iekļaut LBN 200-21, bet ugunsdrošības prasības dzīvojamajam ēkām iekļaut LBN 201-15, to papildinot. Grozījumi un papildinājumi saskaņoti ar VUGD un LBS, bet vēl nav pieņemti.</p> <p>[3] EM sagatavotajā, bet vēl neapstiprinātajā Būvju vispārīgo prasību būvnormatīvā LBN 200-21, kas izstrādāts LBN 211-15 vietā, prasības, kas ekvivalentas LBN 211-15 61.p. prasībām, nav iekļautas.</p> <p>[4] EM sagatavotajos, bet vēl neapstiprinātajos grozījumos LBN 201-15, kas saistīti ar LBN 211-15 atcelšanu, iekļauta šāda prasība: <i>“99.1 Ja kāpņu telpa vai lifta šahta savieno ēkas pazemes daļu (tai skaitā cokolstāvs) ar ēkas virszemes daļu, ieejas/izejas no kāpņu telpas un liftu šahtas ēkas pazemes daļā paredz caur ugunsdrošības priekštelpām.”;</i></p> <p>[5] Līdz LBN 200-21 un grozījumu LBN 201-15 apstiprināšanas, ieteicami šādi pasākumi: 5.1. LBN 211-15 61.p. prasība nav par to, vai kāpņu telpai jābūt citā projekcijā ar augšējiem stāviem, bet par to, ka jābūt atsevišķām kāpņu telpām, kuras nav saistītas ar ēkas virszemes stāvu kāpņu telpām.</p>

			<p>5.2. Par atsevišķām kāpņu telpām var uzskatīt kāpņu telpās, kas vienā no otras atdalītas ar LBN 201-15 pielikumā tabulā 1. un 2. minētajām būvkonstrukcijām, kuru ugunsizturība nav zemāka par kāpņu telpu sienu ugunsizturību (atbilstoši ēkas ugunsnoturības pakāpei un ievērojot ēku sadalīšanu ugunsdrošības nodalījumos). Kāpņu telpās nedrīkst būt savienotas vienā ar otru un no katras telpās izbūve atsevišķas izejas uz āru (tieši vai caur ugunsdrošu priekštelpu). Izejas no pazemes stāviem uz evakuācijas kāpņu telpām paredz caur ugunsdrošības priekštelpām.</p> <p>5.3. Liftu šahtu risinājumus, kas atbilst LBN 201-15 paredzētajiem, bet neapstiprinātiem grozījumiem, jāaskaņo VUGD tehniska komisijā.</p>
5. (18.)	<p><u>LBN 261-15 "Ēku iekšējā elektroinstalācija" 44. un 47.p. prasības</u></p> <p>44. Zibensaizsardzību obligāti paredz trešās grupas ēkās. Pārējos gadījumos zibensaizsardzības ierīkošanas nepieciešamību nosaka, <u>nemot vērā ēkas raksturlielumus un riska kritērijus</u>, kas noteikti piemērojamā standartā LVS EN 62305-2:2012 "Zibensaizsardzība. 2. daļa: Riska pārvaldība (IEC 62305-2:2010, modificēts)".</p> <p>47. Vismaz III klases zibensaizsardzības sistēmu paredz:</p> <p>47.1. dzīvojamās ēkās;</p> <p>47.2. izmitināšanai paredzētajās ēkās;</p> <p>47.3. ēkās, kas tiek izmantotas visu diennakti un kurās uzturas aprūpējami vai izolējami lietotāji, un kuras nav minētas šī būvnormatīva 46. punktā;</p> <p>47.4. publisko pasākumu ēkās;</p> <p>47.5. skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs;</p> <p>47.6. lidostu pasažieru termināļos;</p> <p>47.7. slēgto baseinu ēkās;</p> <p>47.8. konstrukciju ēkās no elastīga apvalka;</p>	<p>Pielietojšanas praksē nav vienādas izpratnēs par šādiem jautājumiem:</p> <p>1) vai III klases zibensaizsardzības sistēma ir jāierīko mazstāvu (t.sk. vienstāvu) dzīvojamās mājās un saimniecības ēkās?</p> <p>2) Vai ēkām ar elastīgu apvalka segumu un stiprības elementiem no PVC tenta, ir nepieciešams paredzēt III klases zibensaizsardzības sistēmu?</p>	<p>[1] Zibensaizsardzības nepieciešamību mazstāvu dzīvojamām ēkām un saimniecības ēkām nosaka atbilstoši LBN 261-15 44.punkta prasībām, veicot izvērtējamu par ēkas raksturlielumiem un riska kritērijiem. Savukārt, ja ir noteikts, ka ir nepieciešama zibensaizsardzība, tad LBN 261-15 47. punkts nosaka, ka dzīvojamās ēkas ir jāierīko III klases zibensaizsardzības sistēmu.</p> <p>[2] Būvēs ar piepūšamiem stiprības elementiem un apvalku no PVC, būvēs ar citu elastīgu apvalka segumu un tenta tipa būvēs, atbilstoši LBN 261-15 44.punkta prasībām zibensaizsardzības sistēmu ierīkošana ir obligāta trešās grupas ēkām, vai veicot izvērtējamu par ēkas raksturlielumiem un riska kritērijiem. Ja ir nepieciešams ierīkot zibensaizsardzību, tad ir jāierīko III klases zibensaizsardzības sistēma.</p>

<p>47.9. pieminekļu aizsardzībai pakļautās ēkās ar vēsturisku nozīmi vai kultūras priekšmetu glabāšanai paredzētās ēkās; 47.10. ēkās, kas parasti tiek izmantotas dienā un kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas, un kuras nav minētas šī būvnormatīva 46. punktā; 47.11. rūpniecības ražošanas ēkās, kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas, un kuras nav minētas šī būvnormatīva 45. un 46. punktā; 47.12. divu un vairāk nekā divu stāvu garāžu virszemes autostāvvietās, tai skaitā iebūvētās.</p>		
---	--	--

Skaidrojumi apspriesti LBS Tehniskās komisijas sēdē 02.09.2021, protokols Nr.2.

Apspriedes dalībnieki:

Latvijas Būvinženeru savienības Tehniskās komisijas priekšsēdētājs Igors Ponomarjovs

Latvijas Būvinženeru savienības Tehniskās komisijas priekšsēdētāja vietnieks Ilmārs Leikums

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes Ugunsdrošības normatīvu nodaļas priekšniece Iveta Uka

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes Ugunsdrošības normatīvu nodaļas vecākais inspektors Žanis Ilsters

Latvijas Ugunsdrošības asociācijas priekšsēdētājs Aleksandrs Babra

Latvijas Būvkonstrukciju projektētāju asociācijas pārstāvis Ģatis Vilks

Latvijas Inženierkonsultantu asociācijas pārstāvis Vilnis Puļķis

Latvijas Arhitektu savienības pārstāvis Ervīns Timofejevs

Latvijas Būvmateriālu ražotāju asociācija Vilnis Puļķis

Latvijas Siltuma, Gāzes un Ūdens Tehnoloģijas Inženieru savienība Osvalds Tautietis